

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir.405
tel.: +373 (0) 22 21-28-1 7

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Стефан чел Марэ, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-28-17

DECIZIE din 2 februarie 2018 cauza nr. 132/17

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Oxana GUMENNAIA – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Lucia GAVRILIȚĂ – membră

au examinat, susținerile scrise și verbale ale

petiționarei: dna Violeta Odagiu

reclamațiilor: dna Emilia Vieru Primarul s. Fundurii Vechi, Consiliul Local s. Fundurii Vechi, Administrația Centrului Comunitar Multifuncțional "Armonie",

au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. **Obiectul plângerii**

Pretinsa victimizare și hărțuire în câmpul muncii.

II. **Admisibilitatea obiectului plângerii**

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 și nu ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr.298 din 21.12.2012.

III. **Susținerile părților**

Alegațiile petiționarei

- 3.1. Petiționara declară că, prin decizia Consiliului din 05.08.2015 a fost constatată discriminare în câmpul muncii pe criteriul de opinie la stabilirea salariului de funcție ca psiholog în cadrul Centrului Comunitar Multifuncțional "Armonie", s. Fundurii Vechi prin care s-a recomandat reclamantului revizuirea statelor de personal și ajustarea categoriei de salarizare pentru funcția de psiholog, în conformitate cu prevederile pct. 1¹ din Note la tabelul nr. 4 la anexa nr.3 a H.G. nr. 381 din 13.04.2006.
- 3.2. Petiționara invocă pretinsa victimizare manifestată prin concediere (reducerea unității de psiholog), deoarece anterior și-a expus opinia în legătură cu activitatea Centrului, a depus plângere la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și a depus cerere de chemare în judecată cu privire la revendicarea drepturilor salariale.
- 3.3. Referitor la presupusa discriminare sub formă de hărțuire, petiționara declară că, în urma inspectării financiare de către Direcția Teritorială Inspectare Financiară Bălți, Primarul i-a înaintat un aviz prin care i se cerea restituirea sumei de 11.991,88 lei în bugetul local. Acest act de inspectare financiară a fost prezentat și la ședința Consiliului local din 30.06.2017, prezentându-l ca pe un infractor care ar fi sustras ilegal această sumă de bani.
- 3.4. Petiționara notează că tot la aceeași ședință a Consiliului local primarul a prezentat consilierilor demersul cu privire la modificarea deciziei Consiliului sătesc Fundurii Vechi din 30.11.2017 privind aprobarea statelor de personal la CCM "Armonie". Petiționara susține că la această ședință a fost aprobată reducerea funcției de psiholog. Mai mult, petiționara susține că alte funcții nu au fost reduse, ci numai funcția de psiholog. Petiționara mai declară că este hărțuită de

către primar prin verificări permanente la locul de muncă (întocmirea procesului verbal pentru reprezentarea la locul de muncă în ziua de 10.07.2017).

Sușinerile reclamațiilor

- 3.5. **Primarul satului Fundurii Vechi** notează că reducerea unităților de personal la CCM "Armonie" era necesară prin faptul că Primăria s. Fundurii Vechi a obținut finanțare de la Fundația Elvețiană HEKS din lansarea Proiectului „Dezvoltarea serviciului de îngrijire la domiciliu Casmed” în parteneriat cu AO Casmed în cadrul căruia se vor presta servicii sociale pentru persoane în etate. Reclamata susține că, pentru a nu pierde acest proiect și pentru a presta servicii bătrânilor, Consiliul local a decis reducerea unității de psiholog.
- 3.6. Reclamata declară că motivul demersului înaintat către Consiliul local cu privire la reducerea funcției de psiholog este că această funcție este considerată nefuncțională și nu corespunde cu cerințele CCM "Armonie", din următoarele considerente: **1)** în celelalte Centre Multifuncționale din raza raionului Glodeni, nu există funcția de psiholog; **2)** CCM "Armonie" nu este acreditat ca „Centru de zi pentru copii în situații de risc”; **3)** Conform Tabelei de pontaj în perioada ianuarie - august 2017, psihologul CM Armonie s-a aflat în concediu în perioada 06.02.2017 - 12.03.2017, concediu neplătit - 01.05.2017 - 30.06.2017 și 03.08.2017 - 18.08.2017; **4)** Persoana este angajată în calitate de psiholog prin cumul. Petiționara deține funcția de bază de asistent social la primăria Fundurii Vechi, aflându-se în concediu pentru îngrijirea copilului. În plus, activează în calitate de parajurist având deschis Oficiu în cadrul CCM "Armonie". Mai mult, este implicată în alte proiecte în mun. Chișinău; **5)** Programul de muncă a funcției de psiholog este stabilit zilnic de la 08.00 - 12.00, perioadă în care copiii se află la lecții. Schimbarea programului de muncă după masă nu este acceptată, deoarece petiționara este implicată în alte activități; **6)** Potrivit Actului de inspectare financiară tematică din 02.06.2017, întocmit de Direcția Teritorială Inspectare Financiară Bălți și a Prescripției din 02.06.2017, de la Primăria s. Fundurii Vechi se solicită restituirea sumei de 11.991,88 lei, care au fost calculate și achitate în plus pentru funcția de psiholog.
- 3.7. **Consiliul Local satul Fundurii vechi** susține că inițiativa de a reduce funcția de psiholog vine din partea membrilor Comisiei de specialitate în contextul examinării demersului primarului de a modifica statele de personal din cadrul Centrului Comunitar "Armonie". Consiliul local menționează că, la ședința comisiei de specialitate din 29.06.2017, consilierii au ajuns la concluzia că funcția de psiholog este considerată drept una inutilă, deoarece în permanență psihologul lipsește de la serviciu, copiii sunt puțini care nu au nevoie de serviciile psihologului și astfel au decis reducerea acestei funcții. În cadrul comisiei de specialitate, s-a luat în calcul toate criteriile pentru care s-a decis ca să fie redusă această funcție, și anume: lipsa funcției de psiholog în celelalte Centre Multifuncționale din raza raionului Glodeni; lipsa permanentă a psihologului de la locul de muncă; dna Odagiu V. este angajată prin cumul; admiterea unor cheltuieli nejustificate din contul bugetului local în urma inspectării financiare.
- 3.8. Mai mult, reclamatul notează că, din lipsa de finanțare de la bugetul de stat, pentru a nu sista activitatea Centrului, prin decizia Consiliului din 15.12.2014 au mai fost reduse alte unități de personal (bucătar, sora medicală, asistent social, pedagog social). Din luna octombrie 2017 a fost redusă unitatea asistentului medical, deoarece directorul instituției are studii în medicină și va exercita și funcția de asistent medical iar pedagogul social va activa numai până la 31.12.2017.
- 3.9. **Centrul Comunitar Multifuncțional "Armonie"** menționează că funcția de psiholog a fost redusă de Consiliul sătesc Fundurii Vechi prin decizia nr. 4/5 din 30.06.2017, prin care s-a modificat decizia nr. 7/2 din 30.11.2011 cu privire la statele de personal din cadrul Centrului. Reclamata notează că, fiind director al Centrului, a fost obligată să execute Decizia Consiliului local din 30.06.2017 și a dispoziției primarului din 07.07.2017 și a emis Ordinul nr. 4 din 10.07.2017 cu privire la reducerea unității de psiholog. Totodată, reclamata informează că, în cadrul Centrului, prin cumul sunt angajate persoanele în funcție de psiholog (redușă prin decizia Consiliului din 30.06.2017) asistent medical și pedagog social care au fost la fel reduse prin decizia Consiliului nr. 5/4 din 29.09.2017.

IV. Dreptul național relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova la art. 16 alin. (2)** prevede că toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

- 4.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția **victimizării** ca fiind orice acțiune sau inacțiune soldată cu consecințe adverse ca urmare a depunerii unei plângeri sau înaintării unei acțiuni în instanța de judecată în scopul asigurării aplicării prevederilor prezentei legi sau în scopul furnizării unor informații, inclusiv a unor mărturii, care se referă la plângerea sau acțiunea înaintată de către o altă persoană; definiția **hărțuirii** ca fiind orice comportament nedorit care conduce la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane pe baza criteriilor stipulate de prezenta lege; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat.
- 4.3 **Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 art. 5 alin. (1)** autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în sate (comune) sînt consiliile locale ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive; **art. 14 alin. (2) lit. l)** consiliul local aprobă, la propunerea primarului, organigrama și statele primăriei, ale structurilor și serviciilor publice din subordine, precum și schema de salarizare a personalului acestora; **lit. p¹)** aprobă, conform necesităților comunității, programe de dezvoltare a serviciilor sociale; **lit. y)** contribuie la realizarea măsurilor de protecție și asistență socială, asigură protecția drepturilor copilului; decide punerea la evidență a persoanelor socialmente vulnerabile care au nevoie de îmbunătățirea condițiilor locative; înființează și asigură funcționarea unor instituții de binefacere de interes local; **art. 29 alin. (1)** primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții: **lit. a)** asigură executarea deciziilor consiliului local; **lit. b)** propune, în condițiile legii, organigrama și statele primăriei, schema de salarizare a personalului acesteia și le supune aprobării consiliului local; **lit. c)** numește, stabilește atribuțiile și încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu șefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea autorității administrației publice locale respective, personalul primăriei, conduce și controlează activitatea acestora, contribuie la formarea și reciclarea profesională.
- 4.4 **Codul Muncii art. 86 alin. (1) lit. c)** desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată se admite în cazul reducerii numărului sau a statelor de personal din unitate; **art. 87 alin. (1)** concedierea salariaților membri de sindicat în cazurile stipulate la art. 86 alin. (1) lit. c), e) și g) poate avea loc doar cu acordul preliminar scris al organului (organizatorului) sindical din unitate.; **art. 88 alin. (1)** Angajatorul este în drept să concedieze salariații de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal (art.86 alin.(1) lit. b) și c)) doar cu condiția că: **a)** va emite un ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), motivat din punct de vedere juridic sau economic, cu privire la lichidarea unității ori reducerea numărului sau a statelor de personal; **lit. b)** va emite un ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) cu privire la preavizarea, sub semnătură, a salariaților cu 2 luni înainte de lichidarea unității ori de reducerea numărului sau a statelor de personal. În caz de reducere a numărului sau a statelor de personal, vor fi preavizate numai persoanele ale căror locuri de muncă urmează a fi reduse; **lit. c)** o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, va propune în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcție) în cadrul unității respective (cu condiția că astfel de loc de muncă (funcție) există la unitate, iar salariatul preavizat întrunește cerințele necesare pentru suplinirea acestuia); **lit. d)** va reduce, în primul rând, locurile de muncă vacante; **lit. e)** va desface contractul individual **de muncă în primul rând cu salariații angajați prin cumul**; **lit. f)** va acorda salariatului ce urmează a fi concediat o zi lucrătoare pe săptămână cu menținerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă; **lit. g)** va prezenta, în modul stabilit, cu 2 luni înainte de concediere, agenției pentru ocuparea forței de muncă informațiile privind persoanele ce urmează a fi disponibilizate; **lit. h)** se va adresa organului sindical în vederea obținerii acordului pentru concediere, în modul prevăzut de prezentul cod.

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 5.1 Din materialele dosarului, Consiliul stabilește că se invocă o pretinsă discriminare în câmpul muncii, și anume:
- (i) hărțuire pe criteriul de opinie la locul de muncă
  - (ii) victimizare, ca urmare a depunerii plângerii la Consiliu și înaintării acțiunii în instanța de judecată

(i) Referitor la presupusa hărțuire pe criteriul de opinie la locul de muncă

- 5.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin.(1) și art. 19 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (printre multe altele, a se vedea cauza Dordevic v. Croația par. 82-84, par.177, cauza Chassagnou și alții v. Franța par. 91-92, Timishev v. Rusia par. 57) prevede o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamant atunci când petiționara prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu. Astfel, pentru a institui o prezumție a hărțuirii petiționara urma să prezinte fapte care să arate prezența cumulativă a următoarelor elemente:
- a) comportamentul nedorit
  - b) care a condus la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator,
  - c) scopul sau efectul comportamentului a fost să lezeze demnitatea
  - d) pe baza unui criteriu stipulat de lege

- 5.3 Din alegațiile petiționarei, Consiliul reține că se invocă drept acțiuni de hărțuire verificările sistematice la locul de muncă. Deși Consiliul nu neagă că acest fapt a constituit un comportament nedorit pentru petiționară, contextul și natura acestuia nu se ridică la pragul de gravitate pentru a-l califica ca fiind unul ostil și degradant. Consiliul notează că verificarea prezenței și/sau a corectitudinii activității constituie o situație general acceptabilă într-o instituție și în societate. Prin urmare, Consiliul respinge aceste alegații, or nu poate fi stabilită prezența cumulativă a elementelor constitutive ale acestei forme de discriminare.

(ii) Referitor la pretinsa victimizare, ca urmare a depunerii plângerii la Consiliu și înaintării acțiunii în instanța de judecată

- 5.4 Consiliul reamintește că pentru a institui o prezumție a victimizării petiționara trebuia să arate prezența cumulativă a următoarelor elemente.
- a) orice acțiune sau inacțiune soldată cu consecințe adverse,
  - b) ca urmare a depunerii unei plângeri sau înaintării unei acțiuni în instanța de judecată, în scopul asigurării aplicării Legii cu privire la asigurarea egalității nr.121 din 25.05.2012 sau în scopul furnizării unor informații, inclusiv a unor mărturii care se referă la plângerea sau acțiunea înaintată de către o altă persoană.
- 5.5 Consiliul, analizând acțiunile primarului care au vizat petiționara, reține caracterul advers al solicitării inspectării repetate a corectitudinii stabilirii categoriei de salarizare. Astfel, Consiliul instituie o prezumție a victimizării.
- 5.6 Conform art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare revine persoanelor/instituțiilor despre care se presupune că ar fi comis fapta discriminatorie. Consiliul urmează să aprecieze existența sau lipsa unei legături de cauzalitate dintre consecințele adverse și depunerea unei plângeri sau emiterea unei decizii de către Consiliu.
- 5.7 Reclamata dna Emilia Vieru, primarul s. Fundurii Vechi, notează că solicitarea repetată pentru verificarea detaliată a condițiilor de salarizare a dnei Odagiu Violetta a fost necesară. Reclamata menționează că, actualmente, se află într-un litigiu cu dna Odagiu Violetta, obiectul căreia vizează ajustarea categoriei de salarizare pentru funcția de psiholog. Astfel, reclamata explică că a recurs la această măsură cu scopul de a clarifica situația petiționarei și a prezenta rezultatele verificării în instanță.
- 5.8 Consiliul respinge aceste argumente ca fiind nefondate. Consiliul subliniază că petiționara s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată referitor la revendicarea drepturilor salariale împotriva primarului la data de 14 octombrie 2015. În iulie 2016, Direcția Teritorială a Inspecției Teritoriale Bălți a verificat corectitudinea atribuirii categoriilor de salarizare ale angajaților Centrului Comunitar Multifuncțional „Armonie”. Prin actul de inspectare emis, la data de 15.07.2016, s-a specificat că nu au fost depistate iregularități. Acestea fiind stabilite, Consiliul

nu poate să accepte necesitatea stringentă invocată de reclamat de a solicita în 2017, repetat, verificarea detaliată a condițiilor de salarizare. Totodată, Consiliul reține că această acțiune (demersul primăriei în care solicita inspectarea financiară repetată) a fost una premeditată care viza în exclusivitate petiționara, ceea ce conturează caracterul de victimizare. De asemenea, Consiliul stabilește că aceste consecințe au survenit urmare a depunerii plângerii la Consiliu și a acțiunii în instanță, or acest fapt se deduce din argumentele reclamatului. Astfel, Consiliul stabilește existența legături de cauzalitate dintre consecințele adverse și depunerea unei plângeri.

- 5.9 Totodată, Consiliul ia act de alegațiile petiționarei precum că o altă consecință adversă a constituit-o concedierea ei, prin reducerea unității de psiholog pe care aceasta activa. Pe parcursul examinării, Consiliul a stabilit că, în anul 2017, activitatea Centrului Comunitar Multifuncțional „Armonie” a fost reorientată spre alte servicii. Această schimbare a fost determinată de implementarea proiectului „Dezvoltarea serviciului de îngrijire la domiciliu Casmed”, în cadrul căruia urmau a fi prestate servicii sociale pentru persoane în etate. Astfel, prin decizia Consiliul Local s. Fundurii Vechi din 29.09.2017, s-a decis modificarea internă a unităților angajaților în conformitate cu necesitățile proiectului și numărului de beneficiari ai Centrului. Respectiv, pe parcursul anului 2017, au fost reduse 3 unități (f.d 79-80). Acestea fiind stabilite, Consiliul notează că faptele descrise nu constituie victimizare, or acțiunea reclamatului (reducerea unităților și ajustarea statelor) a survenit urmare a implementării proiectului sus indicat și nu ca urmare a depunerii unei plângeri sau acțiuni în instanță, în vederea revendicării dreptului la nediscriminare.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1-3, art.7 alin (1), alin.(2) lit. f), g) și art. 15 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, coroborat cu pct. 61 al Legii cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate la pct. 5.8 reprezintă victimizare.
2. Primăria satului Fundurii Vechi va elabora un regulament cu prevederi legale care garantează respectarea egalității de șanse și de tratament la locul de muncă și va amplasa acest regulament într-un loc accesibil pentru toți salariații, în conformitate cu prevederile art. 7alin.(4) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012.
3. Primăria va instrui salariații în domeniul egalității și nediscriminării, pentru a evita situații similare pe viitor.
4. Faptele constatate nu reprezintă hărțuire în câmpul muncii.
5. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
6. Decizia este cu drept de atac în instanța de contencios administrativ, conform prevederilor pct. 65 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012 și Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Oxana GUMENNAIA – membră

Andrei BRIGHIDIN – membru

Lucia GAVRILIȚĂ – membră